

# ZGODNJA DANICA.

## KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izbaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr. za pol leta 2 gl. 20 kr. za četrť leta 1 gl. 20 kr.  
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej

**Tečaj XLIV.**

V Ljubljani, 14. vel. serpana 1891.

**List 33.**

**Zveličani Peter Marija Alojzij Šanel  
(Chanel),**

**duhoven Marijinega društva, misijonar in prvi  
mučenec v Oceaniji, Avstraliji.**

(Dalje.)

Sploh pa hočemo že pri tej priliki omeniti, da je imel dobrohotni sprejem, ktereга je Šanel dosegel pri Niuliki-ju, svoj vzrok posebno v politiskem mnenji kralja, da bode prijateljstvo z belimi okrepilo njegovo stranko. Zveličanec pa je bil prenedolžen, da bi mislil kaj tacega, po sebnost, ker je kralj zelo skerbela za njega po njegovi vernitvi ter mu celo odpuščal hude pregrehe zoper „futunsko“ navado in preziranje neveriskih zapovedi. Tako je bil n. pr. kraj med glavnima stebroma kraljevega stanovanja tako svet vsem „Futuncem“, da bi se ne bil upal nobeden za vse stvari na svetu, skozi te dva stebra iti, še manj pa, dotakniti se večjega, ktereга so imenovali „božjega“. Nič hudega ne sluteč izvolil si je Šanel ravno ta kraj za napravo oltarja ter zabijal z močnimi udarci en žebelj za drugim v ta „božji“ steber, da bi na nje obesil posodico za blagoslovljeno vodo, križ i. dr. Kralj to videvši strašno začuden vsklikne, vendar Šanelu nič žalega ne reče.

Pozneje odločil je kralj sam s pregrajo del svojega stanovanja samo za rabo misijonarjev. Ta sta okinčala pridno prostor, kolikor je bilo le mogoče in obesila sta vse svoje verske podobe po stenah. Kar v trumah prihajali so divjaki od vseh strani, da bi občudovali okinčani oltar in obrede, slušali cerkveno petje in posebno, da bi si ogledali, slike znanost belih, kakor so menili.

Najbolj ginljiva bila je za njé „Ecce-homo“ podoba, pred vsem pa slonokoščeni križ na oltarji.

Žal, da goreči misijonar ni mogel zadostovati njih vprašanjem, ker je jezik še premalo razumel. Prvi korak bil je storjen: vzbujena je bila pazljivost in zanimanje in pridobljeno zaupanje otočanov: do pravega spreobrnjenja divjih in nevernih otočanov bila je pa še dolga in ternjeva pot. Zveličanec moral je sejati s solzami, kar naj bi drugi za njim z veseljem želi. 22. majnika toži o. Šanel o. Bataillon-u, da še ni nobenega pridobil za kerščanstvo. 18. junija zaznamovan je prvi kerst. Kerščenec bil je majhen deček iz Lalue, ki je dobil ime „Marija Marcellianus“. „Te Deum“ moleč vernil sem se po kerstu srečno v Poi“. 18. julija zapisal je iskren Marijin častilec v svoj dnevnik, da sta prinesla dva mlada divjaka prostovoljno cvetlični venec za podobo presvete Device, prvo futunsko darilo za Našo ljubo Gospo.

Pozneje bil je tako srečen, da je še več otrok pred smertjo kerstil. Z največjo žalostjo je zapisano v dnevnik, če je prišel prepozno. 28. avgusta kerstil je prvo odraslo osebo, staro, na smert bolno ženo, ktera je s početka odvernila z nevoljo misijonarja, pozneje pa od njegove ljubeznjive prijaznosti premagana, se dala podučiti in kerstiti. Na enak način podaja dnevnik natanko popisane vspehe in male izide misijonarjeve, z veliko natančnostjo to hudo darežljivo življenje, ktero, prepolno pomanjkanja vsake verste, se je dolgo časa zdelo brezvspešno. 5. kimovca blagoslovili so novo stanovanje, ktero je Mr. Tomaž Boog sozidal za misijonarje. Toda že malo mescev pozneje poderlo se je do tal to „prečudno delo na otoku“.

„V noči od 2. do 3. svečana razsajal je strašen vihar. Vsi trije smo se vojskovali, le na pol oblečeni, zoper razsajajoči veter ter storili,

kolikor je le človeku moč, da bi obdržali našo majhno palačo. Ali vse zastoj; onemogli morali smo gledati, kako je streha v kosih okoli letala in kmalu na to razpadlo celo zidanje. Toliko časa, da se je dogotovila majhna kočica, katero so sestavili iz podertin, sprejel jih je kralj gostoljubno ter oskerbel, da so se jim povernile vse reči, katere jim je vihar odnesel“.

8. majnika 1839 prišli so nenadoma nekateri divjaki k zveličancu z nepričakovanim naznanilom, da so prišli njegovi znanci. Bil je o. Bataillon, ki je prišel s šestimi misijonarji Maristov na Futuno, da obišče o. Šanela. „Mislite si veselje,“ piše o. Bataillon svojemu predstojniku, „kteremu smo občutili, ko smo zopet videli dobrega o. Šanela. On sam ni vedel, kako naj pokaže svoje veselje in iznenadenje .... Kako srečni trenotki skupnega življenja, ko smo živeli tako dolgo posamezno med divjaki!“ Med tem gnjetli so se otočani radovedno okoli novincev in videti je bilo, da se vesele z njimi vred. Kmalu pripravljena je bila tudi majhna pojedina.

„Še prav dobro se spominjam na snidenje s futunskim aposteljnom,“ tako piše nekaj let pozneje o. Epalle. „Njegovo stanovanje bilo je bolj revno ko stanovanje preroka Elizeja; kajti v tem nahajala se je miza, stol, postelj in svetilnik, v stanovanju futunskega apostelja pa ni bilo drugega, kot majhen iz neotesanih desk napravljen oltar, nekaj kremenjakov, katere je nabral na obrežji, plahita in po dolgosti ležeč hlod, kot podglavnik po noči, razun tega še njegova že stergana obleka, mašna oblačila in najpotrebnejše reči za obhajanje svetih skrivnosti, nekaj poljedelskih orodij in slednjič sekira, ki je pozneje presekala mučencevo glavo: to je bilo vse posestvo aposteljnov.“ Ker ni bilo nikjer niti kuhinje niti shrambe, je bilo upanje na kako pojedino zelo dvomljivo. Ker sem prihajal že hudo lačen in sem to povedal Šanelu, mi je smehljaše odgovoril, da bode pojedina gledé števila in veljave gostov kraljevska; vendar je čas pojedine zastavljen na kralja samega“. Te besede so nam ostale skrivnost, kar neutegoma zadoni oster glas nam na ušesa. Bilo je vabilo k jedi, katero nam je poslal vladar otočanov. Podali smo se tedaj takoj v kraljevo palačo, t. j. v sajasto koč. Čuden okus in mala vsebina tečnih jedil mi je le slabo potolažilo lakoto, in vendar bilo je to vsakdanja jed dobrega o. Šanela“. Za o. Šanela bilo je to obiskanje sladka tolažba. Ker je znal o. Bataillon skoro že popolnoma jezik futunski, je večkrat pridigal pred kraljem in vsem ljudstvom ter povzročil veliko gibanje. Na praznik Kristusovega vnebohoda obhajala se je slovesna sv.

maša v kraljevem stanovanju. Oltar kinčala je o tej priliki nekdanja obleka Naše ljube gospe Fourvièrske; majhne orglje, katere so misijonarji seboj prinesli, spremljevale so petje s prijetnimi glasovi. V množicah hiteli so otočani od vseh strani vkup, in veličanstvo obredov, vzvišenost in lepota naše svete vere in goreča ljubezen njenih služabnikov, bila je silno ginljiva zanje.

O. Šanel dal je svojim odpotujočim sobratom med drugim tudi pismo na redovnega predstojnika. v katerem ob kratkem popisuje svojo dosedanjo delavnost: „20 kerstov, med temi treh odraslih: drugi so bili otroci, vsi pa v smertni nevarnosti — to je bila žetev 18 mesecev. Vendar se vedno bolj in bolj obrača na bolje. Ker Mr. Pompallier ni prišel, kakor je bil obljubil, ko je preteklo šest mesecev, so mene in br. Nizier-a začeli sumiti za lažnika in brezdomovinska klateža. Prihod naših sobratov pa je vse k boljšemu obrnil“.

Oče Bataillon ostal je še dva cela mesca na Futuni. „Porabil sem svoje bivanje na otoku,“ tako piše, „da sem obiskoval otočane, jih ne le očitno, ampak tudi posamezno učil in potem tudi, da sem podučeval o. Šanela v deželni jezik. Vse sva predstavila, vse molitve in vse cerkvene pesmi, katere sem v Wallis-u zložil, v futunski jezik. O. Šanel me je iskreno prosil, da naj spišem tudi hvalno pesem v čast Marije Device, čeravno v Wallisu še nisem kaj takega poskusil. Ta pesem je prosto tolmačenje „Češčena Marije“ z nekaterimi mislimi iz „Salve Regina,“ prva hvalna pesem, ki se je podarila v tem delu Oceanije naši dobri Materi“. O. Bataillon dosegel je veliko veljavo: pregovoril je celo neverne otočane, da so veliko množico svojih (tako imenovanih) „svetišč,“ — pravih malikov Futunci niso imeli, — sežgali na očitnem tergu. „Kralj in glavarji privolili so v to,“ tako pripoveduje o. Šanel, „ker so menili, da ne bomo nikoli tako nespametni, da bi to zveršili“. Otočani stali so vsi v skerbéh daleč od ognja oddaljeni; „ko so nas pa precej nato zapazili čisto zdrave in žive med seboj, niso vedeli, kako da nam naj pokažejo svoje občudovanje in veselje“. Vsled tega čina zginola je polagoma veljava malikov. Celi dve vasi zahtevali ste, da naj ju pripravljajo na sv. kerst; kralj sam je zagotovil, da pričakuje le še trenutka, ko se bo ves otok odločil za kerščansko vero. Vse je že dobro napredovalo, kar se neprevidoma zopet vname vojska ter ovira blagovito delo miru.

(Dalje nasl.)



## Ogled po Slovenskem in dopisi.

**Iz Šentvida nad Ljubljano.** (Pervo sv. obhajilo. Šolsko. Nova maša.) Tri lepe dneve imeli smo tekom jednega tedna. 26. julija, deseto nedeljo po bink., pristopilo je 61 naših otrok pervikrat k mizi Gospodovi. Gotovo lep, pomenljiv dan ne le otrokom, marveč tudi staršem, učiteljem in vsi fari. Otroci, kakor je upati, dobro pripravljeni za sv. obhajilo, nekako vterjeni v pravičnosti in milosti Božji, so gotovo nada boljše prihodnosti za vso faro in sosese. Zjutraj zgodaj nas je slovesno zvonjenje opomnilo lepega dne. Pred prvo sv. mašo napotijo se otroci, ozaljšani in s svečami v rokah izpred kaplanije v cerkev, kjer je bil slovesen govor o dragocenih milostih, in duhovnih dobrotah, katerih se vdeležuje duša, ki vredno prejema Jezusa v presv. zakramentu. Med sv. mašo so bili obhajani potem, ko so še ravno popred slovesno ponovili obljubo, katero so v njihovem imenu storili botri pri sv. kerstu. Po opravljeni skupni zahvalni molitvi gredo zopet v sprevedu med slovesnim zvonjenjem v kaplanijo, kjer jim gosp. župnik, spregovorivši nekatere besede v spodbudo, razdelé podobice v spomin „pervega sv. obhajila“. Od tod podamo se vsi na sosednji vert gospodičine Ivanke Zakotnikove, kjer se otroci z zanjuterkom okrepcajo in pošteno razveselijo. Tako duhovno in telesno poživljeni poslové se od nas s kerščanskim: pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, ter se razidejo vsak na svoj dom.

Drugi lepi dan napravili so nam zopet naši otroci o sklepu naše štirirazredne šole. Lepo je bilo videti nad 300 šolarjev, ko so pri sv. maši izrekli v molitvi in pesmah Bogu hvalo za pridobljene si med šolskim letom duhovne dobrote. Po sv. maši nam je bila prilika, da smo se saj nekoliko prepričali o marljivosti naše šolske mladine. V šolski sobi, kjer je bila podoba presvitl. cesarja lepo z venci in zastavicami okrašena, zbrali so se učitelji, duhovščina, predsednik krajnega šolskega sveta, in še nekaj družih. Po lepem nagovoru gosp. župnika, v katerem so otrokom na serce pokladali, kako naj še po doveršenih šolskih letih nadaljujejo učenje, ter delajo pridno po naukih, katere so v šoli slišali, verstilo se je deklamovanje s petjem itd. po razredih. Res, mora ga človeka razveseliti, ko sliši toliko mičnih pesmij iz ust nedolžnih otročičev. Lepo petje močno oblažuje serce človekovo, zato je hvalevredno, da gosp. nadučitelj tako marljivo skerbi, da se otroci tudi v petji izolikujejo. — Pri razstavi ročnih del naših šolaric imeli smo priliko videti toliko krasnih izdelkov, da se nismo mogli načuditi, kako da so se mogle deklice tekom jednega leta toliko izučiti. Res, hvala naši marljivi in v poučevanju mladine toliko spretni gospodičini Janji Miklavčičevi. Tudi ta dan bil je lep za nas, kajti gledali smo dobre vspehe naše šolske mladine, katera, tako izgojevana, je dobra nada srečne prihodnosti.

Tretji lep in prijeten dan napravila nam je 2. avg. nova maša čast. gosp. Jakoba Matjana, domačina iz zgornje Šiške. Rojstna hiša gosp. novomašnikova je tista, kjer je tekla zibelka duhovnika in pesnika Valentina Vodnika. Nepotrebno se mi zdi popisovati, s kako radostjo so Šišenci in Šentvidci storili vse, da bi tem bolj veselje svoje in spošto-

vanje pokazali o priliki nove maše domačega gosпода. Kako slovesen bil je spreved svatov od Šiške do Šentvida, kako slovesno se je versila presv. daritev sama z lepim govorom čast. gosp. Ign. Žitnika; rečem le to, da slavnost tako ginljiva gotovo ni brez duhovnega prida našim faranom.

**Z Brezovca pri Ljubljani.** — (Zlata maša in zasluge zlatomašnikove) (Konec.) Rekel sem že, da ves Brezovec težko pričakuje omenjene svečanosti zlate maše. Pokazal sem tudi glavni vzrok tega serčnega veselja, namreč tega le: da so preč. g. zlatomašnik že 43. leto na Brezovcu delujoči kot serčnoljubljeni dušni pastir. —

Pa še en vzrok je, ki gotovo povikša zanimanje za take redke slovesnosti; in ta je, da na Brezovcu še nikoli zlate maše ni bilo. —

Ozrimo se pri tej le priliki nekoliko v zgodovino Brezovške fare. —

Brezovec je ena najnovejših fará v ljubljanski škofiji. Bila je namreč ustanovljena še le leta 1855 pod sedanjim g. župnikom; poprej je bil Brezovec le vikarijat, pripadajoč k sv. Petru v Ljubljani.

Vikarijat pa je bil ustanovljen l. 1702. Tako so tedaj vse Brezovške cerkve: sedanja farna in njene štiri podružnice spadale pod šentpetersko faro kot cerkve podružnice.

Sozidane so bile vse te petere cerkve v 17. stoletju. Bile so pa silno majhne in revne — po številu tedanjih ubožnih prebivalcev, živčih se večinoma od lova in ribstva. Ko so se pa Brezovski stanovalci množili in se opomogli, jeli so tudi svoje cerkvice nekoliko popravljati in lepšati; pa vse je le neznatno in brez pravega načerta — sama kleparija, kakor govori farna kronika. — Tako je bilo prav do novejšega časa, to je naravnost rečeno, do gosp. Počotčnika. — Potemtakem je bilo res kar potrebno, da so se sedanji g. župnik — zlatomašnik lotili resnega dela ter popravili in ozaljšali tako podružnice, kakor tudi z nova prezidali in okrasili sedanjo farno cerkev. Ni toraj čuda in ni brez vzroka, da Brezovski duhovnjani tako visoko cenijo ter tako serčno ljubijo preč. g. slavljence! —

Odkar je bil na Brezovcu ustanovljen vikarijat (l. 1702), zgodilo se je v tem kraju marsikaj veselega in žalostnega, pa tudi marsikaj, pač da, mnogo se je spremenilo. Vsega pač ne bom popisaval, tudi ni to moj namen. Omenim naj le sledeče: Pred sto leti so se tukajšnji stanovalci še v čolnih vozili k službi božji na Brezovec, danes ni sledú več od tega. Takrat je namreč še čez in čez voda nastopila, če je le par dni deževalo. Temu zlu pa je odpomogel pozneje cesar Franc I, ki je dal iz cesarske kase 70 000 gld. v ta namen, da bi se osuševalo ljubljansko močvirje in naredili se prekopi, struge za odpeljavanje vode. In res cesarjev namen se je nekoliko vresničil. Naredili so bili že poprej Gruberjev kanal, in tako odpeljali mnogo vode ter pridobili poljedelstvu poprej močvirnati svet. Pozneje so naredili železnico (1850—1858) čez močvirje in še marsikaj. —

Zdaj pa je še prašanje, kateri častiti gospodje duhovni so na Brezovcu službovali kot vikarji (namestniki šentpeterskega župnika)?

Vikarji so bili sledeči čč. gosp. duhovni:

- 1.) Ahacij Sternišar (od leta 1703 do leta 1707).
- 2.) Valentin Hočevár (1707—1720).
- 3.) Pavel de Franchi (1720—1724).

- 4.) Jožef Tunlsteiner (1724—1729).
- 5.) Jakob Strupi (1729—1730).
- 6.) Andrej Oglar (1730—1741).
- 7.) Jožef Karol Hartmann (1741—1747).
- 8.) Janez Peterle (1747—1750).
- 9.) Jernej Jambšegg (1750—1761).
- 10.) Frančišek Kasner (1761—1764).
- 11.) Janez Jurij Karlstetter (1764—1766).
- 12.) Lavrencij Zvonelek, (domačin iz Vnanjih Goric (1766—1784).
- 13.) Janez Verhand (1784—1796). (Ta je dobil l. 1787. Andreja Cyprijani-a za pomočnika), tedaj Cyprijani prvi kaplan na Brezovcu).
- 14.) Andrej Glejko (1796—1802).
- 15.) Innocencij Körer (1802—1806).
- 16.) Nikolaj Cyprijani (poprej kaplan, (1806—1826)
- 17.) Janez Žlebnik (kaplan — administrator nekaj mesecev).
- 18.) Matevž Kuhar (1826—1827).
- 19.) Janez Žlebnik (v drugič administrator do l. 1830).
- 20.) Jakob Hartmann (1830—1835).
- 21.) Andrej Kastrin (1835—1855).
- 22.) Janez Potočnik od l. 1855 — — — danes zlatomašnik.

Vidi se, da nobeden g. Potočnikovih prednikov ni bil toliko časa na Brezovcu, ne kot župnik, ne kot duhovni pastir, tudi ni nobeden obhajal na fari Brezovski petdesetletnice svojega mašništva, kakor se razvidi iz farne kronike. Tedaj: Slava gospodu zlatomašniku Janezu Potočniku! Slava! —

**Pri sv. Lenartu** nad Loko je bila preteklo nedeljo silo prijazna nova maša. Cerkev sama na verhungu, po skerblijivosti g. duhovnega pastirja v naj lepšem stanu, človeka budi k pobožnosti. Ves hribec je tako rekoč v cvetji, kakor rajski vert: ob malem brežuljku je lurska kapela, ktero je gosp. Primož Peterlin z lastnimi rokami tako naravno in lepo vravnal, da mora res obiskovalca giniti; ljudje hodijo k nji molit in pravil mi je mož od ondod z vso resnobo, da je ondi že sprosil posebno milost.

Novo mašo je imel ondodni domačin č. g. Jož. Keržišnik iz mariborske škofije. Peli so gg. bogoslovci iz več škofij. Ljudstva je bilo vse polno in obnašanje prav izgledno postavno. Zares, spodbudno in veselo je, kjer ima ljudstvo živo vero. Pogostovanje vsih svatov, z duhovstvom vred, je bilo spodej v ravnini, dobre pol ure od cerkve. Povabljeni so bili prav dobre volje; še posebno živo je postalo, ko pride popoldan še prečastiti gospod dekan M. Kožuh pozdravit č. g. novomašnika starše in goste in se nekaj časa ondi muditi. Kar niso ga pustili izmed sebe, ko se z nekterimi prijatelji domu odpravlja in le težko se ločijo od dobrega ljudstva. Res, lepo opravilo je nova maša!

**S Trate.** (Novi zvonovi). Že pred več leti se je v naši župniji sprožila dobra misel, kako lepo bi bilo, ako bi imeli na Trati mogočnejše zvonilo, kakor je v sosednjih Poljanah. — Letos po zimi se je pa to na novo sprožilo in v popolno splošno veselje tudi dognalo. — Neki posestnik in mlinar je že pred kakimi dvajsetimi leti zapustil kot poslednje volilo svoto, ki je letos narasla do 2600 gld. a v. Ljudstvo ga ima vedno v hvaležnem spominu, ker bi bilo brez tega sporočila težko kaj. — Naš za vse dobro in

lepo vneti župnik prečast. gosp. Fr. Petrovčič so to zadevo porabili pri velikonočnem spraševanju ter so povabili tiste, ki želé in morejo kaj več podariti, rekši: „Da ne bo vse to le pri praznih besedah ostalo!“

Posestniki so obetali raznoverstnih darov. Tisti, ki je največ obljubil, je še zraven pristavil: „In kar bo zmanjkalo, bom pa še dodal“. — Kolike svote so posamezniki obetali, pa tudi koliko potov, besedi, skerbi in pisarij so gospod župnik imeli, to sami naj bolje vedó. — Sedaj je bila misel le za tri velike in mali mertvaški zvonec. Prebivalstvo je precej hrup zagnalo, da bi bilo škoda, stara mala dva zvonarju nazaj dajati. Gospod župnik so pristavili: „Skažite se, besede same nič ne plačajo!“ Kar na tihem je bil plačan mali četerti zvon. Pred kakimi 4 tedni pa se je zaznalo: Ta in ta dan se bodo nov, zvonovi pripeljali. Tedaj so šli domači g. župnik in Lučenski gosp. duhovni pastir z dvema bogoslovcema, šolski voditelj s šolsko mladino in velika množica ljudi do prve hiše v fari naproti. Učenci in učenke so peli le take pesmi, v katerih je govorjenje o zvonovih, n. pr.: „Ko v jasnem pasu,“ „Ko dan se zaznava,“ „Glejte že solnce zahaja!“ Kake občutke je imel vsakdo izmed navzočih, mi ni mogoče izreči. „Quot homines, tot sensus“. — Duhovščina pa je med sprevedom z banderi v presledkih pela: „Laudate!“ Cerkevne pevke in druge dekleta so venčale zvonove s svežimi venci, otroci pa so imeli šopke v rokah. Dospevši pred cerkev obstali so vozniki, ljudstvo z gg. duhovni pa je hitelo v cerkev zahvalit se Bogu za srečno vožnjo. Videl sem za vse prestano in za lepe zvonove hvaležnih solz in čul preserčnih besedi. Sedaj pa se je pokazalo, da je v stolpu vse za nič. Stopnice in vse naprave za zvonove so se morale popraviti in tudi ves stolp se je okinčal, jabelko in križ s petelinom pozlatil, streha pa na novo pobarvala. Venci in zastavice obdajajo trojne stolpove line.

Tisti dan t. j. 4. avgusta, predno so se dvigali zvonovi kviško, moljeno je bilo nekaj „očenašev“ za srečo in blagoslov pri tem nevarnem opravilu. V glavi se mi vrti, ako se le domislim na to nevarnost. Ko se pa veliki zvon pervikrat oglasi, stermelo je vse, staro in mlado, ter gotovo želelo večni mir in pokoj pokojnemu sporočniku J. Keržišniku, ker brez njegove zapaščine bi to mogoče ne bilo! — Približal se je pravi Gospodov dan, 9. avgust t. l. Za to slavnost so povabili naš g. župnik svojega bratranca, vis. čast. gospod doktor Fr. Lampeta, da so s svojo milo besedo povelicevali službo božjo ob 10ih. Pridigarjev krepki govor o zvonovih je bil izversten poduk za vse prilike človeškega življenja in najlepša spodbuda za božjo čast. Pri prvi božji službi ob šestih pa so domači gospod župnik imeli kaj ginljiv govor, kako da zvonovi poveliceujejo pri raznih priložnostih čast božjo v veselih, pa tudi v milotužnih glasovih, ko oznanjujejo čast Božjo in Marijino zjutraj, opoldne in zvečer, ali pa spremljajo človeka: očeta, mater, brate, sestre itd. na boljši svet!

Blagor, trikrat blagor pokojnima materama sestrama, ki imate tako navdušene sinove duhovnike, vnete za božjo čast!

Naj bo s tem izrečena priserčna hvala in zahvala v imenu vsih faranov marljivemu cerkvenemu in srenjskemu predstojništvu za ves obilen trud;



mili Bog naj vsim in vsakemu posebej stoterno poverne, kar so storili in darovali v Božjo čast.

L. K.

**Polhovgradec** 1 avg. 1891. (Nova maša.) 26. julija zadela je nas Polhogračane izvanredna čast. V naši cerkvi je častiti g. Ivan Globelnik daroval novo mašo Vsegamogočnemu. Vse se je pripravilo, da bi dostojno obhajalo ta imenitni dan. Pred cerkvijo je stal kar cel gozd mlajev, ki so bili prepreženi z venci; ravno tako se je bila tudi cerkev sama, kolikor mogoče, lepo opravila, da bi dostojno sprejela vse časti vrednega slavljenca. Da, nebo samo je pokazalo, da se veseli tega dneva. Bilo je prej le kislo vreme: v soboto zvečer pa se je zjasnilo popolnoma in drugo jutro svetilo nam je solnce tako lepo, kakor že dolgo ne. Tudi ptički bi gotovo lepše peli, kakor drugočas, pa žali, sedaj so že utihnili njih mili glasi, in sploh vsa narava je ta dan kazala lepše lice, kakor drugočas.

Ko se je zvon mogočno oglasil iz zvonika, začela je od vseh strani vreti silna množica ljudi; kajti ne samo iz domače župnije je hotelo vse gledati novomašnika pred oltarjem Gospodovim, ampak tudi iz vseh sosednjih duhovnij privrelo je silno mnogo ljudstva skupaj.

Ob desetih se je pričela slavnost sama. Prekrasno se je razlegalo priterkavanje lepo vbranih zvonov in pokažanje topičev po pograbskih gričih in hribih in po prijazni dolini, ki se med njimi razprostira, ko se je ženin sv. Cerkve v spremstvu mnogoštevilne duhovščine pomikal iz župnijskega dvora proti cerkvi. Da ni mnogobrojno ljudstvo preveč pritiskalo, postavilo se je na obe strani gasilno društvo, ki je k tej slavnosti tudi drugače mnogo primoglo.

Predno se je pričela sv. maša, je g. dr. Marinko v prekrasnem, skoro uro dolgem govoru razkladal vernikom v lepi, a poljudni besedi pomen katoliškega duhovnika. Razgernil je pred nami pota od začetka, po katerih je moral duhoven hoditi do današnjega časa in kazal njegovo trudapolno delovanje. Na zadnje — kakor tudi včasih večkrat — se je obrnil k slavljenecu samemu ter ga s pretresljivimi besedami prosil, naj se ne ustraši pretežnosti in zaprek, ki mu jih nalaga duhovski stan; naj bo zvest sin matere sv. katoliške Cerkve... ter naj živi za vse in za vsacega.

Po darovanji stopil je novomašnik zopet pred oltar darovat prvič daritev, ki se daruje Bogu od vzhoda do zahoda. Res, ginljivo ga je bilo gledati, ko je prvič držal svojega Stvarnika v rokah. Neka angeljska pobožnost in nebesko veselje se mu je bralo na obrazu, sam sem slišal nekega moža: „Ta je glih kot angelj“. Zraven tega je še njegov glas tako milo in krasno donel po prenapolnjeni cerkvi, da bi moralo največjega terdoserčnega omečiti.

Ko je bilo ob eni cerkveno opravilo skončano, vračal se je sprevid v istem redu nazaj v župnijo kakor prej v cerkev, kjer je bil potem slavnosten obed, — *audiatur et altera pars*, — in ko smo se tudi nekoliko odpočili, postalo je veselje čedalje bolj živahno. Napitnica se je verstila za napitnico. Naj omenim le nekoliko. Dr. Marinko je prvo napil novomašniku, drugo pa kmečkemu stanu, katero bi si smel vsak državni poslanec zapisati v svojo biležnico in gospodom v parlamentu pokazati, kdo da je kmet, da bi se potem bolj goreče brigali zanj. Po-

kazal nam je gospod doktor, kaj je kmet, pokazal, kdo je vzdrževatelj vseh drugih stanov, pokazal, kdo brani državo, pokazal, kdo je steber veri, pokazal, kdo je nada domovini, in dokazal, da brez kmečkega stanú ne more svet obstati. G. Ivan Globelnik, novomašnik, se je prav ginljivo zahvaljeval g. dr. Marinku, kot svojemu nekdanjemu veroučitelju in dobrotniku, pograbskemu župniku, g. župniku Zupanu, ki ga je dijaka podpiral. Dalje je napil še papežu, cesarju in domovini, kakor tudi vsem navzočim gostom.

Tudi pevski zbor gg. bogoslovcev je k povzdigi svečanosti dokaj pripomogel s svojim izbornim petjem v cerkvi in tudi pri veselici. Vse drugače smo se vračali domu od nove maše, kakor se navadno vrača s posvetnih veselice; bili smo namreč mirni in veseli dogodkov, ki se jih bode mo tudi vselej z lahkim srcem spominjali.

Sm—ev.

**Iz Teržiča**, 4. avg. (Nova maša v cerkvi presv. Jezusovega Serca v Ljublj.) Marsikdo me je že poprašal: „Kako pa je bilo na novi maši?“ „O lepo je bilo!“ mu odgovorim in potem še pristavim kake podrobnosti. Vendar pa pri svoji kratki pameti ne morem hitro povsem zadovoljiti prašalca. Zato hočem tukaj na kratko zapisati svoje spomine o novi maši č. g. Janeza Debelaka iz Teržiča, katero je pel v Ljubljani pri presv. Sercu Jezusovem v nedeljo, 26. julija. Tako morda vstrežem marsikomu, znancu ali sorodniku, ki ni imel prilike navzoč biti pri tej slovesnosti.

Veselo zvonjenje ob 7ih zjutraj naznanjalo je prihod svatov v lepo ozaljšano cerkev. Takoj pri vstopu zaslišimo s kora znano, lepo pesem: Novomašnik, bodi pozdravljen! Pele so dobro izurjene deklice iz Lichtenthurnovega zavoda, katere so s svojim petjem mnogo povzdignile vso slovesnost. Ko novomašnik pokliče S. Duha na pomoč, stopi na prižnico vč. g. misijonar Hajdrih, ter z živo in pretresljivo besedo pokaže novemu bratu v Kristusu nevesto, katera naj ga podpira v težavnem duhovskem stanu, namreč gorečo ljubezen presv. Jezusovega Serca. Ta naj ga spremlja po vseh njegovih potih: v šolo k nedolžnim otročičem, na prižnico k vernim, ukaželnim ovčicam, v spovednico k skesanim grešnikom, in še posebno k altarju — pred živega Boga. Da bo pa delovanje dušnega pastirja rodilo obilo dobrega sadu, treba je molitve: goreče molitve mašnikov; pa tudi verniki naj molijo, da bi Bog blagoslovil delovanje duhovnih pastirjev in misijonarjev. In tu pristavi še pomenljivi stavek: „Ko bi verniki v današnjih hudih časih več molili za duhovne, gotovo bi ti veliko več sadu dosegli“. Marsikatero oko je bilo rosno, ko stopi po končanem govoru novomašnik ves ginjen prvič pred oltar, da opravi nekervavo daritev. Po sv. maši podamo se v poslopje starega strelišča veselit se v prijateljskem krogu imenitnega dne, ko je Gospod izvolil zopet enega namestnika svojega na zemlji in ga poklical v svoj vinograd. Verstile so se tu razne napitnice in popevanje krasnih slovenskih pesni. Gospodje govorniki so se spominjali navzočih: matere in sestrá, sorodnikov in dobrotnikov. Spomnili so se pa tudi onih, ki so doma ostali, in pa drazih ranjcih novomašnikovih: očeta in blazega strica, prezgodaj umerlega teržaškega kanonika vč. g. Mihaela Debelaka. Med njimi, ki so se novomašnika spominjali doma,

mi je zlasti omeniti teržaških prijateljev, ki so mu berzobjavno čestitali. Le prehitro je minul veseli dan, a ostal bo v najlepšem spominu vsem svatom, zlasti pa novomašniku.

**Nekaj iz statistike.** V najnovejši avstrijski statistični knjigi (iz l. 1890). se čita, da na 100.000 stanovnikov pride na Koroškem 211, na Štírskem 191, na Solnograškem 191, na Gorenjem Avstrijskem 133, na Tirolskem in Predarliskem 93 hudodelnikov. Z ozirom na te številke ima Koroška, ki sluje za najliberalnejšo deželo, ker pošilja v deželni zbor same liberalne poslance, največ hudobnežev, a Tirolska in Predarliska, ki ste povsem konservativni, najmanj zločincev. Jednako je s samomorilci. Na Koroškem je med 10.000 umerlimi 86 samomorilcev, na Tirolskem samo 50. Gledé nezakonskih porodov jih je na Koroškem tudi največ. Med 10.000 porodi je 2883 nezakonskih (torej več ko četertina), na Tirolskem pa samo 541. Svarilne so te številke. Jako jaseen dokaz, da z rastečim liberalizmom raste število zločincev, samomorov in nezakonskih porodov. A še nekaj. Človek bi mislil, čim liberalnejša je kaka dežela, tem večja je ondi izobraženost. Kaj še! Kaj nam pove statistična knjiga? Ko je na liberalnem Koroškem 29 odstotkov analfabetov, t. j. takih, ki ne umejo ne čitati ne pisati, jih je v konservativni Predarliski samo tri odstotke. Ni li to čudno?

„Slovenec“.)

## Naglo ozdravljenje na priprošnje Marije D. Pomočnice.

Častiti gospod Rua, dolžan sem se javno zahvaliti za izvanredno milost, katero sem prejel po posredovanji Marije pomočnice. Zgodilo se je tako-le. Desetega aprila letos zbolel je za angino prav priden učenec perve gimnazije, Nikolaj Saglimbene iz Kastiljona, ki je bil gojenec našega zavoda. Bolezen je bila tako huda, da smo to berzobjavno naznanili starišem, ki so poklicali štiri izverstne zdravnike. Le-ti se sicer nekaj malega niso strinjali o značaju bolezni, vendar v tem pa so si bili edini, da je stanje bolnika zelo nevarno in da je pričakovati najhujšega. Lahko si je misliti moj strah, ki sem ga preživel, ko sem slišal, kako hudo je razsajala vratnica po deželi. Zlasti pa se je strah pomnožil, ko je vedno več in več dečkov zbolelo v zavodu za isto boleznijo. V torek in sredo dospela je vročnica do verhunca. Ubogi deček prejel je svete zakramente razun obhajila, katero se mu zarad bolezni same ni moglo podeliti. A pristopil je bil k mizi Gospodovi jeden dan prej, kot je bil zbolel, kajti imel je navado prejeti večkrat na teden presveto telo Gospodovo.

Vse upanje smo stavili na Marijo Pomočnico. Njej smo priporočili bolnika, prec ko smo videli, kako nevarna je bolezen. In smem reči, kolikor nevarnejše in hujše je prihajalo njegovo stanje, toliko večje je bilo naše zaupanje do Nje, katero imenujemo s prekrasnim imenom „pomoč kristijanov“. In leta je sprejela naše molitve in spolnila našo prošnjo prav na čudovit način. V sredo zvečer sklenili so naši dečki obhajati devetdnevno na čast Materi Božji, da bi ona sprosila zdravje bolnemu tovarišu. In leta devetdnevna naj bi se pričela naslednji dan.

Ob desetih sem šel k bolniku, povedal mu sklep tovarišev, ter ga spodbudil, naj se tudi on v duhu ž njimi združi in moli kako primerno molitvico. V tem trenutku je bolnik, ki že pet dni ni zatísnil očesa, v najhujšem stanji, med delirijem in vročico mirno zaspal in se ni prej zbudil, kakor ob petih zjutraj. Čutil je komaj še vročico, lice je imel jasno in vedro, lahko je dihal in govoril in imel je tudi slast za jed. Ozdravljenje je bilo — sme se reči — hipno. Naslednji dan je že lahko zapustil posteljo in drugi dan sobo, ter se zabaval na hodnikih, vesel in naravne barve, kot da ne bi bil nikdar bolan. Povedal sem mladenčemu čudovito ozdravljenje in vspeh njihove molitve in na čast in v zahvalo Njej, ki ne skerbi samo za dušni, temuč tudi za telesni blagor svojih častiteljev, prejeli so vsi sv. Obhajilo.

Bodite zagotovljeni mojega posebnega spoštovanja in molite za svojega

Gvidacija Petra,  
voditelja.

Kolegij sv. Bazilija v Randarru (Sicilija). („Bolletino Sales“, v Torinu str. 130.)

## Indijanec, ki želi zvedeti za pot v nebesa.

Nekega dne se je podal salezijanski duhovnik Ghiotti v italijansko cerkev v mestu Buenos Aires v Ameriki, poleg katere je tudi oratorij, kjer poučuje o praznikih katekumene (pripravljanje za sveti kerst). Ondi je naletel sedemletnega dečka, ki je bil že kerščen, in ta deček ga je ogovoril: „Oče, ti znaš za pot v nebesa. Bodi toraj toliko dober in pokaži mi to pot.“)

— „Če hočeš zvedeti za pot v nebesa, pridi vsako nedeljo semkaj, da te podučim v kerščanskem nauku“.

„Prav, prišel bodem vselej“. In res, bil je mož-beseda. Čez nekaj tednov je mali deček že znal poglavitne resnice sv. Cerkve, pa tudi kaj goreče in s pravim čutom molil je očenaš.

„Oče,“ vprašal je zopet nekelej, „se-li more iti v nebesa, ako kdo zna očenaš?“

„Gotovo, ako živiš brez greha“.

Deček je goreče želel priti v nebesa in res, Bog mu je le-to prošnjo izpolnil. Dva dni po tem vprašanji je umerl v naročju svoje matere. In umirajoče je dejal: „Mama, mama, jaz grem v nebesa“.

## Razgled po svetu.

**Dunaj.** Katoliška kmetijska družba pričela bo v kratkem svojo delavnost na Avstrijskem. Že pred nekterimi tedni zbralo se je število avstrijskih domoljubov, da se dogovoré na vprašanje, če ni že čas vstanoviti v nadvojvodini avstrijski pod Anižo politično družbo, ktere naloga bi bila, vedno bolj oživljati katoliško, kmetijsko in domvinsko gibanje sedanjega časa. Pričelo se je to s tem nagibom, ker je v Spodnjem Avstrijskem mnogo katolikov, ki

\*) V „Katoliški bukvarni“ je prav majhna knjižica „Stezica“, to je za male to, kar „pot v nebesa“ in ima polno lepih molitvic, pesmic, nauk in izgledov, ki kažejo, kako se gre v nebesa. Med drugim uči ta knjižica male, kako se morajo pri sv. maši obnašati, da pridejo v nebesa. Dobi se za 10 soldkov.



so sicer splošno zadovoljni s kmetijskimi prizadevanji velike kerščansko-socijalne množice, ki pa le vendar dvomijo iz enega vzroka pridružiti se kerščansko-socijalni družbi, posebno, ker tirja, da se ostreje povdarja katoliški duh teh namerav, ali, ker imajo druge želje, katerim bi se s pristopom ne vgajalo. Sklenili so, da se mora resno poskusiti to neprilichnost odpraviti z vstanovitvijo „katoliško kmetijske družbe za Dunaj, za mesta in terge Spodnje-Avstrijske s sedežem na Dunaji“. Namen te nove družbe je: 1. Brama in zagotovljenje prostosti katoliške vesti; pospeševanje izobraženja in razjasnovanje v kerščanskem duhu. 2. Oskerbovanje kmetijskih zadev vseh stanov; posebno podpiranje naredb, ki so sposobne za uspeh materialnega blagostanja delajočega ljudstva; 3. Podložnost do prevzvišene cesarske hiše in razširjanje prave domovinske ljubezni.

**Dunaj.** Dolgoletni kancelar apostolskega poslanstva na Dunaju, Friderik vitez Leonhard, posestnik mnogih slavnih redov, je 26. julija zvečer nagloma umrl za serčnim mertvoudom v Reichenhalu. R. I. P.

**Bona.** Katoliški dijaki so te dni napravili veliko slavnost v čast gosp. prelata prof. dr. Simar a, ki je postal škof v Paderbornu. Bil je pozdravljen, ko se je prikazal, od blizo 400 dijakov. Slavnosti vdeleževali so se tudi vseučiliški profesorji, duhovni, deželni in državni poslanci itd.

**Štrasburg.** V tukajšnji škofijski cerkvi bila sta posvečena pretekli teden v škofo Adolf Fritzen in Marbach. Posvetil ju je preč. gosp. škof Fleck iz Meza, kteremu sta azistirala preč. škofa dr. Felix Korum iz Trevira in Herman Dingelstad iz Monastira.

**Rim.** Sv. Oče dovolili so, da se izpostavi v Treviru sv. suknja Zveličarjeva, ter pohvalili višjega pastirja trevirske škofije zaradi njegove velike gorečnosti. Poterdili so tudi odpustke za romarje.

**Električna cerkvena razsvetljava.** Krasna Strasburška cerkev je dobila v kratkem električno razsvetlavo. Prav dobro so jo zveršili.

**Francija.** V Parizu se je običajno 14. julija obhajala „narodna slovesnost“. Takrat je namreč obletnica razrušitve gradú Bastilje leta 1789 in pa plesa na razvalinah tega gradú. Kakó daleč je že prišlo s francosko republiko, razvidno je iz tega, ker se je o tej priliki — z odobrenjem po senatu — odgernil spomenik ljudoklavcu Danton-u, jednemu gnjusob francoske revolucije iz prejšnjega stoletja! Sedaj bode seveda treba napraviti spomenike tudi kervoloku Marat-u, in hijenskemu Robespieru v glavnem mestu na Francoskem!

**Švica.** Velika sramota za Švico je, da so oprostili tesinske prekucuhe. Le-ti so namreč 11. septembra lanskega leta s silo prekucnili konservativno-katoliško vladno tesinskega kantona in pri tej priliki usmertil je rovar Cestioni državnega svétnika Dekosi-ja. Vsi le-ti prekucuhi so sedaj oproščeni vsakoršne kazni, razun samega Cestiona, ki je obsojen na osem let v ječo. Toda morivec mirno živi na Angleškem in ima pri švicarskih prekucuhih še vedno isti vpljiv kot poprej. S to oprostitvijo je sodišče v Zurihi napravilo veliko škodo, kajti z ozirom na to oprostitev se lahko katera koli prekucuška stranka v Švici upre — lahko tudi socialisti ali anarhisti — ter odstrani njim sovražno vladno. („Nortb. Bl.“)

**Na južnem Kitajskem** vse vre. Punt razširja se vedno bolj in bolj preko Jang-tse-kiang. ter je že dospel do Soočovega, kjer so roparji napadli misijonske hiše. Misijonarji in tujci pripravili so se pa bili o pravem času, posvarjeni zaradi napada, ter so ga srečno odbili. Meni se, da se bodo gnali rogovileži sedaj v mesta Foong Wan Shan, Jehsfield in Siccawei, v kterih se nahajajo velike misijonske postaje. Rovarstvo menda izhaja iz neke skrivne zveze, ktera, s perva za dobrotne namene vstanovljena, méri zadnji čas tudi na politiske zadeve. Zveza se je silno razširila, tako, da so vsi redi in stanovi kitajskega prebivalstva v nji zastopani. Bojne ladije zunanjih dežel za zdaj odvrčajo nov nemir. Amerikanskemu kakor francoskemu ladijevju je ukazano udariti se, če je sila, Angleško brodovje sme pa le sprejemati ubežnike. Po delavnicah vlada mir in ni mogoče določiti, kedaj da bo to nesrečno stanje nehalo. Verh tega je po deželi še velika suša; ljudstvo v sili ropa, da ne pomre od glada.

**Kitajska vlada** iznajdla je krepko sredstvo, da bi zaterla branje nemoraličnih knjig, ktere se ondod nič redkeje ne nahajajo, kakor po evropskih državah. Ojstro je ukazala, da se takoj služba vzame vsem državnim vradnikom, ki bi dopustili, da se v njih okraji na svetlo dajejo pohujšljive knjige. Vsak zasebnik, ki daje take knjige na svitlo, dobi 100 udarcev s palico ter se izbóci iz domačije. Prodajalec nemoraličnih knjig dobi tudi 100 udarcev.

**Misijon Pallotincev v Kamerunu, v zah. Afriki.** V Kamerunu, kjer so doslej delovali samo protestantski misijonarji, vstanovila se je 1. 1890 apostolska prefektura in P. Henrik Vieter je bil imenovan za apost. prefekta. Pervega oktobra 1890 je šla perva misijonska ekspedicija v Kamerun. Ti misijonarji so iz kongregacije, ktero je vstanovil blaženi Pallotini in se misijonarji zato zovejo tudi Pallotinci. Med njimi je mnogo Nemcev. Osrednja hiša je v Rimu, jedna podružnica pa v Masiu v gorenjej Italiji. Perva misijonska staja v Kamerunu se je ravnokar vstanovila v Fogotavnu.

## 1. Bratovske zadeve

### molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec avgust (veliki serpan).

a) Glavni namen:

*Družbinski ali socialni mir.*

b) Posebni nameni:

22. S. Hipolit. Katoliška ljudska društva avstrijska. Ljudski misijoni in duhovne vaje in njihovi voditelji. Cerkevna potreba v Hamburgu.

23. Serce Marijino. „Posnemanje sv. serca preblazene in vsekdar brezmadežne Device“. Bratovščina sv. serca Marijinega. Opustitev nesramnih pregréh.

24. S. Jernej. Spreobrerjenje Afrike. Katoliško gibanje na severnem Českem. Mnogo dijakov.

25. S. Ljudovik. Francosko. Misijonska družba sv. Ljudovika. Katoliška učiteljska semenišča. Kmečki stan, ki je od več strani v nevarnosti. (Konec nasl.)

## II. Bratovške zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

### V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Seroa, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne grehe in velike nesreče. — Samostanska novinka, nevarno zbolela, da bi še ozdravela, če je Božja volja. — Dijak za boljšo нравnost.

### Listek za raznoterosti.

**Ljubljana.** Po bridki zgubi nepozabljivega dr. Jož. Poklukarja je naša dežela zopet dobila deželnega glavarja: Izvolili so presvitli cesar naši deželi za glavarja verlega gospoda deželnega odbornika gospoda Otona Detela. Slava!

**Iz Ljubljane.** Pretekli torek je bilo v uršulinskem samostanu preoblečenih 6 gospodičinj, namreč: S. Viktorija Hromi, S. Filomena Fabijan, S. Maksimilijana Kolenc, S. Brigita Oražen, S. Bernarda Raktelj, S. Pia Cvajer. — Slovesno obljubo so naredile: S. Angela Teuffenbach, iz Tersta; S. Uršila Alič, iz Ljubljane; S. Benedikta Gutnik, iz Št. Vida pri Ljubljani; S. Karolina Bizjak, iz Tersta; S. Magdalena Stupica, z Nabrežine.

Po teh slavnostih pričela se je nova maša č. g. Leop. Raktelja, brata novo-preoblečene S. Bernarde. — Opoldne pogostil je prelat dr. Jan. Kulavc g. novomašnika, azistenco in sorodnike. Popoldne po dveh so se k priljudnemu pogostovanju zbrali v nunskem samostanu novomašnik, sorodniki vsih imenovanih novih redovnic in drugi odlični prijatelji samostana.

**Zlatomašnik** preč. gospod Jan. Potočnik, je od presvitlega cesarja odlikovan z zlatim križcem s krono za zasluge. Čestitamo priserčno!

**Zlata maša prečast. g. Janeza Potočnika** je bila prav lepa in častitljiva; med gosti so bili milgsp. prošt. dr. Klofutar, dekan Flis in kan. A. Urbas. Pridigal je prelepo prečast. P. Evstahij Ozimek. Po cerkvenem opraviu je gospod okrajni glavar Mahkot, gosp. zlatomašniku očitno pred ljudstvom pripel cesarjevo zlato svetinjo s krono. Prihodnjič obširniši popis.

† **G. Luka Robič**, davčni višji nadzornik, previden s svetimi zakramenti, je umerl 8. t. m. po daljši bolezni v starosti čez 77 let. Bil je več let deželni poslanec, verl narodnjak, pa prav priden katoličan. Naj v miru počiva!

**Volilni shod** napravi „katoliško politično-društvo“ v Bledu pri Petranu 16. t. m., in sicer ob 5tih popoldne. Dnevni red je: 1. Nagovor predsednika g. kan. K. Kluna; 2. govor g. poslanca Fr. Povšeta o gospodarskem delovanju konservativne stranke; 3. razgovor g. župnika Jan. Ažman-a o volitvi za deželni zbor v kmečkih občinah Radoliškega okraja. Odbor vabi na shod člane „katoliško-polit. društva“ in volilce kmečkih občin v Radoliškem okraju.

**Maribor.** (Duhovne zadeve.) Preč. g. St. Strah je o priliki svoje zlate maše (2. avg.) postal knezoškofijski duhovni svétnik. — Č. g. Jan. Lenart, župnik v Poljčanah, bode soprovizor duhovnije Studenske. — Premeščeni so čč. gg. kaplani: Al. Arzenšek z Griž v Buče; Ant. Drozeg s Černe gore k sv. Barbari pri Vurp.; Jan. Kapler iz Sevnice v Stari terg; Vinc. Kolar od sv. Urbana na Ptujem k sv. Jakopu v Gal.; Mart. Kralj od Velike nedelje v Šent Janž na Dr. p.; Ant. Zavadil od sv. Martina na Poh. v Šmartin pri Slov. gor.; Jern. Pernat z najšperga v Kapelo pri Radg.; defic. Fr. Nendl v Černo goro pri Pt. — Čč. gg. sem. duh. oziroma novomašniki: Fr. Čašel v Slivnico pri Celji; Jak. Menhart k Vel. nedelji; Ant. Pintarič k sv. Urbanu pri Pt.; G. Kausky k sv. Antonu na Gor.; Mart. Kah k sv. Martinu na Poh.; Jož. Ozimec v Sevnico; Leop. Skuhersky v Griže; Mat. Škorjanec v Vojnik; Mat. Strekelj k sv. Petru pri Radg.; Viktor Weixler v Leskovice na Veliki; Mart. Zekar v Najšperg. — Umerl je zlatomašnik Jož. Altman st. 77. lét. R. I. P. — Razpisana je duhovnija Studenec do 10. sept.

### Zahvala.

Globoko v serce so me ginile premnoge, najbolj blage voščila za mojo 50letnico od najmlajših lepih dušic do oseb visoke starosti. Rad bi vsakemu posebej odgovoril. Ker pa tega ne morem, prosim vse in vsacega posebej: blagovolite po „Zgod. Danici“ sprejeti mojo najserčniši zahvalo in zagotovilo, da mi bodo ta plemenita čestitanja in njihovi pošiljavci in požiljavke nepozabljivi, in tudi da jaz njim kaj dobrega storim, voščim vsakemu vse dušno in telesno dobro in za plačilo njihove ljubezni do mene hočem vse skupaj povzeti v spomin pri daritvi sv. maše.

Jan, Potočnik,  
Brezovski.

### Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Prav poseben dobrotnik naše šolske mladine zopet 12 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 20 gld. — Dobrotin duhoven iz Ljubljane 10 gld. — Prof. J. S. 5 gld. — Nekdo 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Naklega po Lovrencu Černiven, 24 gld. 83 kr. — Iz Št. Jerneja 4 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 5 gld.

Za sv. očeta: Nekdo 5 gld.

Za najpotrebniši misijon: Po čast. br. Jonu Kranju 4 gld.

Za cerkev sv. Jožefa na Selu: M. P. 10 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 5 gld.

Za varhe božjega groba: Nekdo 5 gld.

Za stradajoče redovnice na Laškem: J. J. 5 gld.

Za Marijanišče: Č. g. župnik Jan. Tavčar 4 gld.

Za dobre namene: Č. g. župn. Jan. Tavčar 5 gld.

Za misijone: Č. g. župnik Jan. Tavčar 10 gld.

Za podporo kat. pisateljstva: Čast. g. Jan. Tavčar 10 gld.